

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. lapkričio 29 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Gitanos Butrimaitės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), Jolitos Rasiukevičienės, Vitos Valeckaitės, dalyvaujant pareiškėjos atstovei advokatei Laurai Daumantaitei atsakovės atstovams Jurgitai Kačėnaitei, Konstantinui Tiažkijui, Kristinai Bavėjan,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos Birštono savivaldybės administracijos skundą atsakovei Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl įsakymo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė :

Pareiškėja kreipėsi į teismą su skundu, prašydama panaikinti atsakovės Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – ir Ministerija) 2021 m. gruodžio 20 įsakymą Nr. 4-1362 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektui finansuoti, grąžinimo“ ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisijos 2021 m. gruodžio 14 d. protokolą Nr. 5, dalyje svarstant Birštono savivaldybės administracijos finansinę ataskaitą ir įpareigoti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministeriją iš naujo išnagrinėti Birštono savivaldybės administracijos 2021 m. gruodžio 10 d. finansinę ataskaitą.

Nurodo, jog pasinaudodama Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos kvietimu Lietuvos savivaldybių administracijas teikti paraiškas turizmo projektams finansuoti, Birštono savivaldybės administracija (toliau – pareiškėja, Savivaldybė) 2021 m. rugsėjo 15 d. Ministerijai pateikė paraišką dėl viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo. Paraiška prašė finansuoti du projektus: projektas Nr. 1 - Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba ir projektas Nr. 2 - Turizmo infrastruktūros plėtra Birštono kurorte. Projekto Nr. 1 bendra vertė (prašoma finansuoti suma) - 675 266 Eur. Pareiškėja nurodė, jog pagal Projektą Nr. 1 Pareiškėjo nuosavomis lėšomis prisidės 101 300 Eur suma. Projekto Nr. 2 bendra vertė (prašoma finansuoti suma) - 675 956,28 Eur. Pareiškėja nurodė, jog pagal Projektą Nr. 2 Pareiškėja nuosavomis lėšomis prisidės 80 000 Eur suma. Ministerija dėl Projekto Nr. 1 ir projekto Nr. 2 pateikė pastebėjimus ir paprašė pateikti papildomus dokumentus: dėl Projekto Nr. 1 „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ pažymėjo, kad prie paraiškos pridedamas 2021 m. liepos 16 d. atliktų darbų aktas, kuriame

nurodyta atliktų darbų suma 671.631,01 Eur. Prašoma patvirtinti, kad projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ statybos darbai, kuriems prašomas finansavimas dėl pandemijos nėra įgyvendinti bei prašoma pateikti darbų sąmatą ir detalizuoti, kurie darbai nėra atlikti ir atitinka prašomą finansavimą sporto ir sveikatingumo statybos darbams, kuriems dėl pandemijos nebuvo skirtos lėšos. Pagal Projektą Nr.2 „Turizmo infrastruktūros plėtra Birštone kurorte“ Ministerija prašė patikslinti ir pateikti Birštone savivaldybės tarybos sprendimą, susijusį su strateginio planavimo dokumentais, kad projektui „Turizmo infrastruktūros plėtra Birštone kurorte“ pritarta iki pandemijos pradžios, t.y. 2020 m. vasario 26 d. Prie paraiškos pridedamas 2021 m. birželio mėn. atliktų darbų aktas. Prašoma patvirtinti, kad gatvės rekonstrukcijos darbai, kuriems prašomas finansavimas, dėl Pandemijos nėra įgyvendinti. Prašome pateikti darbų sąmatą ir detalizuoti, kurie gatvės rekonstravimo darbai nėra atlikti ir atitinka prašomą finansavimą darbams, kuriems dėl pandemijos nebuvo skirtos lėšos.

Pareiškėja nurodo atsižvelgusi į Ministerijos prašymą dėl papildomų dokumentų pateikimo ir 2021 m. rugsėjo 24 d. informavusi Ministeriją, kad prie paraiškos pateiktame 2021 m. liepos 16 d. atliktų darbų akte nurodyta atliktų darbų suma 671 631,01 Eur, kurie dėl pandemijos, nebuvo finansuoti ir pateikusi papildomus dokumentus (patikslintą paraišką, Birštone savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 20 d. sprendimą Nr. TS-225, Projekto Nr. 2 darbų sąmatą).

Pareiškėja pažymi, kad Ministerijos sudaryta Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisija (toliau - Komisija) 2021 m. rugsėjo 30 d. protokolu Nr. 4 patvirtino, kad Birštone savivaldybės administracijos Paraiška tinkama finansuoti, įvertinus papildomai pateiktus dokumentus ir atitinka Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 4-971 „Dėl Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) nustatytus Aprašo reikalavimus. Ministerija priėmė sprendimą finansuoti Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statybos projektą, skiriant 573 966 Eur finansavimą. Tarp Ministerijos ir Savivaldybės 2021 m. spalio 15 d. buvo pasirašyta Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projekto finansavimo sutartis Nr. 8-162 (toliau - Sutartis). Sutarties objektas - projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ įgyvendinimas, projekto įgyvendinimo terminas nuo 2021 m. spalio 15 d. iki 2021 m. gruodžio 10 d. Pagal Sutarties sąlygas Ministerija įsipareigojo į pareiškėjos sąskaitą lėšas pervesti šia tvarka: 30 procentų skirtos Projektui vykdyti sumos - 172 189, 80 eurų Ministerija perveda per 5 darbo dienas iš pareiškėjos gavus laisvos formos prašymą dėl lėšų pervedimo, likusias Projekto finansavimo lėšas Ministerija perveda per 7 kalendorines dienas nuo pareiškėjos pateiktos Finansinės ataskaitos patvirtinimo Ministerijoje dienos Aprašo 27 punkte numatyta tvarka.

Pareiškėja patvirtina, kad pagal jos prašymą, Ministerija 2021 m. lapkričio 5 d. pervedė pareiškėjai 172 189,80 eurų (30 proc.).

Pareiškėja taip pat akcentuoja, kad Ministerijos Komisija atliko ir projekto patikrą vietoje, ir Komisija buvo informuota, kad įgyvendinant projektą, darbai atlikti 2021 metų sausio - liepos mėnesiais.

Pareiškėja nurodo 2021 m. gruodžio 10 d. Ministerijai pateikusi projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ finansinę ataskaitą. Finansinę ataskaitą vertino Komisija, kuri 2021 m. gruodžio 14 d. protokolu Nr. 5 (toliau - Protokolas) nutarė, kad Aprašo ir Sutarties galiojimo laikotarpiu atlikti darbai ir (arba) patirtos išlaidos sudarė 3 610,64 Eur, ir šias išlaidas pripažinus tinkamomis, Komisija nurodė pareiškėjai grąžinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai nepanaudotą ir panaudotą netinkamai sutarties sudarymo metu skirtą finansavimo (išmokėto avanso 172 189,80 Eur) dalį - 168 579,16 Eur.

Kaip nurodo pareiškėja, Ministerija 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1362 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektui finansuoti, grąžinimo“ priėmė sprendimą, nustatydama, jog Birštone savivaldybės administracija Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai turi grąžinti finansiniais dokumentais

nepagrįstą viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros vietovėse, turinčiose gamtinę, kultūrinę, pramoginę, estetinę, istorinę vertę ir lankomose turistų, projektui Įsakymu skirto finansavimo dalį, išmokėtą pagal 2021 m. spalio 15 d. sutartį Nr. 8-162, t. y. 168 579,16 Eur.

Pareiškėja nesutinka su Ministerijos Įsakymu, nes vertina, kad atsakovė netinkamai aiškino ir taikė Aprašo nuostatas pareiškėjos atžvilgiu. Kaip teigia pareiškėja, Paraiškos teikimo metu projektas „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ nebuvo baigtas, kas reiškia, kad pareiškėja atitiko Aprašo 3 ir 10.2 punktų nuostatas (sąlygas), kas atitinkamai reiškia, kad Ministerijos patvirtinta finansavimo suma, buvo skirta pagrįstai. Nors pareiškėjos projektas buvo atrinktas, kaip tinkamas finansuoti, tačiau vėliau ta pati Komisija po Finansinių ataskaitų vertinimo, nurodė, kad darbai turėjo būti pradėti, tačiau neįgyvendinti dėl pandemijos, o Birštono projekto vykdymo išlaidos, kurios patirtos po Aprašo 2 priede numatytos sutarties pasirašymo, reiškia, kad išlaidos ir projekto viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros darbai turėjo vykti sutartyje numatytu laikotarpiu, ir Komisija padaro išvadą, kad padaro išvadą, kad pareiškėja, apmokėdama rangovui už darbus, atliktus iki Sutarties pasirašymo, lėšas panaudojo netinkamai.

Pareiškėja pažymi, kad Komisija visiškai neatreipė dėmesio, jog Sutarties įgyvendinimo laikotarpis buvo itin trumpas, t. y. nepilni du mėnesiai (nuo 2021-10-15 iki 2021-12-10). Per tokį trumpą terminą fiziškai neįmanoma atlikti tokios didelės darbų apimties, kurių vertė yra 675 266,00 Eur. Pareiškėja prieš teikdama paraišką Ministerijai, tokią aplinkybę įvertino ir iš anksto informavo, kad darbai yra atlikti, tik dėl Covid-19 pandemijos neapmokėti. Atkreipia dėmesį, jog Ministerijos patvirtintas Aprašas nepateikia jokio sąrašo, iš kurio būtų aišku, kas yra netinkamos finansuoti išlaidos.

Pareiškėja nesutinka su Ministerijos aiškinimu, kad išlaidas gali sudaryti tik po Sutarties pasirašymo atlikti darbai. Apraše nėra nuostatos, kuri leistų aiškiai suprasti, kad po Sutarties pasirašymo turi būti atliekami tik fiziški darbai, kurie ir sudarys Ministerijos galimas finansuoti išlaidas. Kaip ir nėra jokių nuostatų, kurios leistų suprasti, kad Pareiškėjo išlaidų negali sudaryti jo turimi finansiniai įsipareigojimai rangovui, t. y. prievolė sumokėti rangovui už atliktus darbus.

Nurodo, kad dar prieš Sutarties pasirašymą, t. y. paraiškų vertinimo etape, Ministerijai buvo žinoma, kad pareiškėjos išlaidas sudarys pagal projektą „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ atlikti darbai, tačiau dėl pandemijos nefinansuoti.

Kaip nurodo pareiškėja, dėl pandemijos Birštono savivaldybė neįvykdė 2021 m. planuoto biudžeto pajamų ir išlaidų plano, kuriame buvo numatyta finansuoti savivaldybės įgyvendinamus projektus ir vykdomas veiklas. Iki 2021 m. spalio 10 d. nebuvo pasiekti suplanuoti biudžeto pajamų ir išlaidų plano rodikliai ir nebuvo surinktos numatytos pajamos - surinkta 255 tūkst. Eur mažiau nei planuota. Birštono savivaldybės administracija 2020-2021 m. buvo suplanavusi surinkti 770 tūkst. Eur vietinės rinkliavos mokesčio, tačiau į biudžetą surinkta tik 488 tūkst. Eur. Atlikus surenkamų lėšų biudžeto plano vertinimą, Birštono savivaldybės sutartiniai įsipareigojimai turėjo būti peržiūrimi, kadangi finansuoti visų tuo metu įgyvendinamų ir suplanuotų įgyvendinti projektų Savivaldybės biudžeto lėšomis nebuvo galimybės.

Pareiškėja stebina, kad Komisijos Protokole nurodant, jog pareiškėjos išlaidos sudarė 3 610,64 Eur ir šias išlaidas pripažinus tinkamomis, likusi išmokėto avanso suma - 168 579,16 Eur net nebuvo pripažinta, kaip panaudota netinkamai, tik formaliai parašant, kad: „<...> grąžinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai nepanaudotą ir panaudotą netinkamai sutarties sudarymo metu skirto finansavimo (išmokėto avanso 172 189,80 Eur) dalį -168 579,16 Eur.“ Pareiškėjos įsitikinimu, Komisijos Protokolo turinys neatitinka Aprašo 26 punkto, kurio papunkčiuose nurodyta, kokią informaciją Komisija turi patvirtinti ministrui. Vienas iš tokių punktų yra informacija, ar Projektui skirtas finansavimas buvo naudojamas pagal paskirtį (Aprašo 26.1 papunktis). Vadinasi, Komisija darydama išvadas, kad lėšos buvo panaudotos netinkamai (ne pagal paskirtį), turėjo nurodyti padarytą pareiškėjos pažeidimą naudojant lėšas. Tačiau Komisija jokio pažeidimo nekonstatavo.

Pareiškėja akcentuoja, kad Ministerijos priimtu įsakymu yra tik nustatoma, kad pareiškėja turi grąžinti dalį išmokėto avanso, tačiau Įsakyme nėra įpareigojimo ar nurodymo

grąžinti dalį išmokėto avanso, todėl iš jo negalima suprasti ar toks aktas realiai sukelia įpareigojimą pareiškėjai.

Pareiškėja taip pat pabrėžia, kad nesutampa lėšų grąžinimo pagrindai, nurodyti Ministerijos ir nurodyti Komisijos. Ministerijos Skundžiamame akte yra nurodyta, kad lėšų dalis turi būti grąžinama, nes išlaidos nebuvo pagrįstos finansiniais dokumentais. O Komisijos vertinimas buvo, kad skirtos lėšos buvo panaudotos netinkamai. Pažymi, jog Aprašo nuostatos nedaro išimčių, kada Ministerija gali priimti sprendimą neatsižvelgdama į Komisijos vertinimą. Šiuo konkrečiu atveju, Ministerija atsižvelgė į Komisijos Protokolą, tačiau sprendimą priėmė visai kitais pagrindais, nei Komisija po atlikto pareiškėjos Finansinės ataskaitos vertinimo. Taigi, pareiškėja vertina, kad tai vienas pagrindas, dėl kurio Skundžiamas aktas negali būti laikomas pagrįstu ir teisėtu.

Pareiškėjos teigimu, Ministerija savo skundžiamu aktu sukūrė netikrumo ir nestabilumo situaciją. Pareiškėja buvo įsitikinusi, kad Ministerijos skirtą finansavimą gali panaudoti atsikaitymui su rangovu (ne niekada neslėpė, kada buvo atlikti projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ darbai ir tai, kad siekiamas gauti finansavimas bus skirtas apmokėti už atliktus darbus), atliko mokėjimus pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras. Vėliau darant išvadas, kad toks lėšų naudojimas yra netinkamas, pareiškėja pateko į sudėtingą finansinę padėtį, kadangi reikalavimas per trumpą laiką grąžinti skirtą finansavimą (168 579,16 Eur), kuris jau buvo panaudotas apmokant rangovui už atliktus darbus yra sunki finansinė našta.

Pareiškėja pabrėžia esanti pati įgyvendinusi savo finansinį įsipareigojimą prisidėti nuosavomis lėšomis (101 300,00 Eur) prie projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ užbaigimo, todėl ji ne tik tinkamai atliko visus nuo jos priklausančius veiksmus teikiant paraišką ir vykdant Sutartį, tačiau net neturi teisės teikti reikalavimo rangovui, kad jis sugrąžintų jam išmokėtus pinigus, motyvuojant tuo, kad Ministerija netinkamai atliko Paraiškos vertinimą ir nusprendė, kad lėšos tokiu būdu negali būti panaudotos. Jei Ministerija paraiškų vertino etape būtų aiškiai pasakiusi, kad projekto išlaidos negali apimti ar neapima sutartinių įsipareigojimų, t. y. atsiskaitymo su rangovu už atliktus darbus iki Sutarties sudarymo, tai pareiškėja apskritai nebūtų patekusi į sudėtingą ir neigiamus padarinius sukeliančią situaciją.

Teismo posėdyje pareiškėjos atstovė prašė skundą patenkinti, remdamasi skunde išdėstytais argumentais. Pažymėjo, jog iš esmės ginčas yra dėl ikisutartinių santykių aiškinimo taisyklių. Pareiškėjos įsitikinimu, pagal Aprašą, negalima vertinti, kad darbai nebuvo atlikti. Pažymi, kad Savivaldybei kyla neproporcinga našta dėl atsakovės priimto įsakymo grąžinti lėšas. Jei Ministerija suklydo, Savivaldybė neturi nukentėti dėl jos klaidų. Savivaldybė jokių duomenų nuo Ministerijos nenuslėpė, nei teikdama paraišką, nei vėliau teikdama papildomus dokumentus, kurių Ministerija prašė.

Atsakovė Ministerija atsiliepime su pareiškėjos skundu nesutinka, prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad pareiškėja 2021 m. rugsėjo 15 d. Ministerijai pateikė paraišką dėl viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo projektui „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“. Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisija (toliau - Komisija), būdama atsakinga už projektų atitikties Aprašo 10 punkto reikalavimams patikrinimą Aprašo 16-17 punktuose nustatyta tvarka, projektų eilės sudarymą ir pateikimą Ministerijai Aprašo 19 punkte nustatyta tvarka, finansinių ataskaitų ir projektų įgyvendinimo rezultatų vertinimą ir siūlymų dėl proporcingo finansavimo sumažinimo, finansavimo grąžinimo Ministerijai pateikimą Aprašo 26 punkte nustatyta tvarka., įvertinusi pareiškėjos pateiktą informaciją, 2021 m. rugsėjo 21 d. el. paštu išsiuntė pareiškėjai užklausą ir paprašė pateikti sąmatą darbams, kurie nėra atlikti ir patvirtinti, kad jų paraiška atitinka Aprašo reikalavimus, o paraiškos projekto statybos darbai, kuriems prašomas finansavimas, dėl COVID-19 pandemijos nėra įgyvendinti, pateikti darbų sąmatą ir detalizuoti, kurie darbai nėra atlikti ir atitinka prašomą finansavimą projekto statybos darbams.

Pareiškėja 2021 m. rugsėjo 24 d. informavo, kad sporto ir sveikatingumo centro Birštone rangos sutartis yra sudaryta bendros kainos principu ir paprašė atskiras darbų sąmatas leisti pateikti iki rugsėjo 29 d. imtinai, ir nurodyta data el. paštu pateikė paraiškos projekto sąmatą, nurodydama, kad teikiama paraiškos projekto darbų sąmata atitinka prašomą finansavimą projekto darbams, kuriems dėl pandemijos nebuvo skirtos lėšos.

Komisija 2021 m. rugsėjo 30 d. protokoliniu sprendimu Nr. 4 pritarė bendrai sudarytai projektų eilei. Paraiškos vertinimo metu nebuvo nustatyta, kad projektas neatitinka Aprašo reikalavimų, nes buvo gautas pareiškėjos atsakymas į Komijos užklausą „darbai nėra atlikti ir atitinka prašomą finansavimą sporto ir sveikatingumo statybos darbams, kuriems dėl pandemijos nebuvo skirtos lėšos“ su paaiškinimu, kad „teikiame projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ darbų sąmatą, kuri atitinka prašomą finansavimą sporto ir sveikatingumo statybos darbams, kuriems dėl pandemijos nebuvo skirtos lėšos“.

Pažymi, kad pagal Aprašo 30 punktą, pareiškėja yra atsakinga už teikiamų dokumentų ir duomenų teisingumą, paraiškoje nurodyto projekto parengimą, įgyvendinimą, rezultatus bei už projektui įgyvendinti skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 4-1061 „Dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektų vykdymui finansuoti“ (toliau - Įsakymas dėl finansavimo skyrimo) pareiškėjai buvo paskirtas finansavimas.

Ministerija su pareiškėja 2021 m. spalio 15 d. pasirašė finansavimo sutartį, kurios pagrindu 2021 m. spalio 15 d. - 2021 m. gruodžio 10 d. laikotarpiu pareiškėja įsipareigojo įgyvendinti projektą. Finansavimo sutartyje nustatytu laikotarpiu pareiškėja turėjo įvykdyti darbus, kurie dėl pandemijos buvo neįgyvendinti ir pagal finansavimo sutarties 4.2. punktą už projekto rezultatus atsiskaityti ne vėliau kaip per 15 dienų nuo projekto veiklų įgyvendinimo pabaigos, bet ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 10 d. pateikdamas Ministerijai Sutarties 1 priede nurodytus finansinę ataskaitą ir kitus pagrindžiančius dokumentus.

Atsakovė nurodo, kad Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1362 „Dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektų vykdymui finansuoti, grąžinimo“ pareiškėja buvo įpareigota grąžinti Įsakymu dėl finansavimo skyrimo paskirto finansavimo dalį, išmokėtą pagal finansavimo sutartį. Sutartyje nustatytais sąlygomis ir terminais.

Atsakovė pažymi, kad pagal Aprašo 26.4. papunktį, Ministerija turi išmokėti 70 procentų už finansiniais dokumentais pagrįstas įvykdytas projekto veiklas ar atitinkamai mažesnę finansavimo dalį už finansiniais dokumentais pagrįstas projekto veiklas, kurios įgyvendintos iš dalies. Komisija, vertindama pareiškėjos pateiktą finansinę ataskaitą bei kitus kartu pateiktus dokumentus nustatė, kad Aprašo ir finansavimo sutarties galiojimo metu pareiškėjos atlikti darbai ir patirtos išlaidos (3 610,64 Eur) pripažintinos tinkamomis. Atitinkamai, kita projekto veiklų išlaidų suma buvo pripažinta kaip netinkamai panaudota. Komisija šią išvadą padarė įvertinusi, būtent, finansinius dokumentus Aprašo 26 punkte nustatyta tvarka. Pareiškėjos pateikta finansinė ataskaita neatitiko Aprašo reikalavimų, t. y. projektui skirtas finansavimas, viršijantis 3 610,64 Eur sumą, nepagrįstas tinkamais finansiniais dokumentais. Tinkamais finansiniais dokumentais pagrįstos išlaidos turi būti suprantamos kaip panaudotos finansavimo sutarties įgyvendinimo laikotarpiu. Todėl Komisijos protokole nustatyta, kad pareiškėja turi grąžinti nepanaudotą ir panaudotą netinkamai sutarties sudarymo metu skirto finansavimo dalį. Tai atsispindi ir Įsakyme dėl finansavimo grąžinimo, kuriame nustatyta, kad pareiškėja turi grąžinti išmokėtą finansiniais dokumentais nepagrįstą Projektui skirtą 168 579,16 EUR finansavimą.

Kaip teigia atsakovė, Ministerijos Įsakymo dėl finansavimo grąžinimo teisinis pagrindas - Aprašo 27.2 ir 27.4 papunkčiai, o faktinis pagrindas - Komisijos 2021 m. gruodžio 14 d. protokolai Nr. 5, kuris yra sudėtinė Ministerijos sprendimo dalis. Ministerija priimdama Įsakymą dėl finansavimo grąžinimo susiejo faktines aplinkybes su taikomomis teisės normomis,

Komisijos protokole nurodyta informacija yra tiksli ir aiški, eliminuojanti bet kokiais dviprasmybes.

Atsakovė tvirtina, kad Ministerijos Įsakymas dėl finansavimo grąžinimo atitinka Viešojo administravimo įstatymo (VAĮ) 10 straipsnio reikalavimus, buvo atsižvelgta į faktinių aplinkybių ir atitinkamus ginčo teisinius santykius reglamentuojančių teisės aktų kontekstą. 2021 m. lapkričio 29 d. buvo atlikta projekto patikra vietoje ir 2021 m. lapkričio 30 d. surašytas Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projekto objektų patikros protokolai Nr. 1 (toliau - Patikros protokolai). Komisija buvo informuota, kad įgyvendinant projektą darbai atlikti šių metų sausio -liepos mėnesiais, t. y. iki finansavimo sutarties sudarymo. Patikros protokole nutariamojoje dalyje nurodyta, kad projekto vadovas įsipareigojo pateikti statybos eksperto patikros metu nurodytus statybinius techninius dokumentus (kopijas) galutiniam statybos darbų įvertinimui. Pareiškėja nurodytų statybinių techninių dokumentų (kopijų) galutiniam statybos darbų įvertinimui nepateikė, kadangi patikros metu patikrintos informacijos pakako statybos eksperto išvada pateikti.

Atsakovės nuomone, Ministerijai pateiktame pareiškėjos neatliktų darbų sąrašė (objektinėje sąmatoje) nurodyti darbai buvo įgyvendinti pilna apimtimi dar iki finansavimo sutarties sudarymo. Vienintelė paraiškos projekto veikla, pagal pareiškėjos 2021 m. gruodžio 10 d. Ministerijai pateiktą paraiškos projekto finansinę ataskaitą, patenkanti į pareiškėjos projekto įgyvendinimo laikotarpį, buvo dezinfekcinės įrangos įsigijimas, kurių išlaidos siekė 3 610,64 Eur.

Atsakovė pažymi, kad vadovaujantis finansavimo sutarties 4.3. ir 7.1. punktų nuostatomis, už lėšų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį bei sutartinių įsipareigojimų įvykdymą atsako pareiškėja Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Jei nebuvo patvirtinta projekto finansinė ataskaita, lėšos nebuvo naudojamos pagal paskirtį arba jos nevisiškai panaudotos, nepasiekti arba iš dalies pasiekti projekto rezultatai, Ministerija priima sprendimą dėl lėšų grąžinimo.

Atsakovė vertina, kad pareiškėja nesilaikė savo sutartinių įsipareigojimų ir teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų, t. y. pagrindinę projekto dalį įgyvendino ne per finansavimo sutartyje nustatytą laikotarpį, todėl dalis projekto išlaidų pagrįstai pripažintos netinkamomis finansuoti. O pareiškėjos argumentai, susiję su teisėtų lūkesčių principo pažeidimu, apeliuojant į Įsakymą dėl finansavimo skyrimo, yra nepagrįsti.

Atsakovės įsitikinimu, priimant skundžiamą Įsakymą dėl finansavimo grąžinimo buvo laikytasi pagrindinių procedūrų ir reikalavimų, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimų pagrįstumą.

Teismo posėdyje atsakovės atstovai prašė pareiškėjos skundą atmesti, remdamiesi atsiliepime išdėstytais argumentais. Papildomai paaiškino, jog priimant Įsakymą, buvo remiamasi aplinkybėmis, kurios buvo nustatytos tikrinant pareiškėjos vykdomo projekto finansinę ataskaitą. Paraiškos teikimo metu buvo kitos aplinkybės, finansavimas Projektui buvo skirtas, tačiau pati pareiškėja yra atsakinga už teisingų duomenų teikimą ir lėšų panaudojimą.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

Byloje ginčas kilęs dėl Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. gruodžio 20 įsakymo Nr. 4-1362 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektui finansuoti, grąžinimo“ ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisijos 2021 m. gruodžio 14 d. protokolo Nr. 5, dėl Birštono savivaldybės administracijos finansinės ataskaitos, teisėtumo ir pagrįstumo, jų panaikinimo ir įpareigojimo Ministeriją iš naujo vertinti (išnagrinėti) Birštono savivaldybės administracijos 2021 m. gruodžio 10 d. finansinę ataskaitą.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja 2021 m. rugsėjo 15 d. pateikė paraišką dėl viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo.

Paraiška prašoma finansuoti Projektą Nr. 1: Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba; projektą Nr. 2: Turizmo infrastruktūros plėtra Birštone kurorte.

Projekto Nr. 1 bendra vertė (prašoma finansuoti suma) - 675 266 Eur. Projekto veiklos: Statybos darbai - pagal pateiktą rangovo darbų aktą Nr. 59 - 671631 Eur; įrangos įsigijimas - pagal pateiktą komercinį pasiūlymą - 3 635 Eur. Pareiškėja nurodė, jog pagal Projektą Nr. 1 pareiškėja nuosavomis lėšomis prisidės 101 300 Eur suma.

Projekto Nr. 2 bendra vertė (prašoma finansuoti suma) - 675 956,28 Eur. Išlaidų detalizacija ir veiklos: 1. Jaunimo g. rekonstravimas (susisiekimo dalis) - 529 767,17 Eur; 2. Jaunimo g. lietaus nuotekynės įrengimas - 117 314,76 Eur; 3. Jaunimo g. apšvietimo tinklų įrengimas - 11 604,92 Eur; 4. Jaunimo g. lietaus nuotekynės įrengimas - 16 469,43 Eur; 5. Išpildomoji dokumentacija - 500 Eur; 6. Kadastrinių matavimų (su patikra) atlikimas, dokumentacijos parengimas kartu su patikra - 300 Eur. Pareiškėja nurodė, jog pagal Projektą Nr. 2 Pareiškėja nuosavomis lėšomis prisidės 80 000 Eur suma.

Komisija 2021 m. rugsėjo 21 d. elektroniniu paštu išsiuntė pareiškėjai užklausą ir paprašė dėl Projekto Nr. 1 patvirtinti, kad statybos darbai, kuriems prašomas finansavimas, dėl pandemijos nėra įgyvendinti, bei pateikti darbų sąmatą ir detalizuoti, kurie darbai nėra atlikti ir atitinka prašomą finansavimą sporto ir sveikatingumo statybos darbams, kuriems dėl pandemijos nebuvo skirtos lėšos; dėl Projekto Nr. 2 paprašė patikslinti ir pateikti Birštone savivaldybės tarybos sprendimą, susijusį su strateginio planavimo dokumentais, kad projektui „Turizmo infrastruktūros plėtra Birštone kurorte“ pritarta iki pandemijos pradžios, t.y. 2020 m. vasario 26 d. ir patvirtinti, kad gatvės rekonstrukcijos darbai, kuriems prašomas finansavimas, dėl pandemijos nėra įgyvendinti nei pateikti darbų sąmatą ir detalizuoti, kurie gatvės rekonstravimo darbai nėra atlikti ir atitinka prašomą finansavimą darbams, kuriems dėl pandemijos nebuvo skirtos lėšos.

Nustatyta, kad pareiškėja 2021 m. rugsėjo 24 d. elektroniniu paštu pateikė atsakymą raštu Nr. (6.36.)-SR-1146 „Dėl informacijos pateikimo“, kuriuo patikslino informaciją, jog sporto ir sveikatingumo centro Birštone rangos sutartis yra sudaryta bendros kainos principu, t. y. atliktų darbų aktai rengiami taikant įvykdymo procentą nuo techniniame projekte nurodyto bendro darbų kiekio pagal atskiras darbų grupes. Atskiros sąmatos prašomiems finansuoti darbams nebuvo rengtos. Siekiant parengti atskiras darbų sąmatas, paprašė leisti jas pateikti iki rugsėjo 29 d. Dėl Projekto Nr. 2 „Turizmo infrastruktūros plėtra Birštone kurorte“ pateikė Birštone savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo yra patvirtintas Birštone savivaldybės strateginis 2020-2022 metų veiklos planas. Pareiškėja taip pat pažymėjo rašte, kad gatvės rekonstrukcijos darbai, kuriems prašomas finansavimas, dėl pandemijos nebuvo įgyvendinti ir finansuoti. Konkretūs darbai ir jų kiekiai pateikiami pridedamuose darbų kiekių žiniaraščiuose.

Kaip matyti iš bylos medžiagos, Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisija (toliau – Komisija) 2021 m. rugsėjo 30 d. protokoliniu sprendimu Nr. 4 pritarrė bendrai sudarytai projektų eilei, kurių tarpe yra ir pareiškėjos projektas Nr.1. Pastabų dėl jo nepateikta.

Ekonomikos ir inovacijų ministrės 2021 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 4-1061 „Dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektų vykdymui finansuoti“ buvo patvirtintas pareiškėjų, kuriems skiriamas finansavimas arba atsisakoma jį skirti, sąrašas. Devintoje sąrašo eilutėje nurodyta Birštone savivaldybės administracija, projektas – Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba, projektui skiriamas finansavimas - 573 966,00 Eur.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. rugsėjo 3 d. įsakymo Nr. 4-971 „Dėl Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo tvarkos aprašo“ (toliau – Aprašas) ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. 4-1061 „Dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektų vykdymui finansuoti“ pagrindu 2021 m. spalio

15 d. tarp Ministerijos ir Savivaldybės buvo pasirašyta Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projekto finansavimo sutartis Nr. 8-162. Sutarties objektas - projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ įgyvendinimas, projekto įgyvendinimo laikotarpis nurodytas 2021 m. spalio 15 d. – 2021 m. gruodžio 10 d.

Pagal Sutarties sąlygas ir joje nustatyta tvarka Ministerija išipareigojo į pareiškėjos sąskaitą pervesti lėšas: 30 procentų skirtos Projektui vykdyti sumos (172 189, 80 eurų) per 5 darbo dienas iš pareiškėjos gavus laisvos formos prašymą dėl lėšų pervedimo, likusias Projekto finansavimo lėšas per 7 kalendorines dienas nuo pareiškėjos pateiktos Finansinės ataskaitos patvirtinimo Ministerijoje dienos Aprašo 27 punkte numatyta tvarka.

Vadovaudamasi Finansavimo sutarties 4.1.1 papunkčiu, 2021 m. spalio 27 raštu Nr. (6.36.)-SR-1312 pareiškėja kreipėsi į Ministeriją, prašydama pervesti 172 189, 80 Eur į Birštono savivaldybės administracijos sąskaitą. Ministerija 2021 m. lapkričio 5 d. pervedė pareiškėjai prašomą sumą.

Pažymėtina, kad pareiškėja prie projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ įgyvendinimo prisidėjo ir nuosavomis lėšomis, ką patvirtina pareiškėjos pateikti į bylą mokėjimų nurodymų rangovui išrašai. Taigi, vertintina, kad pareiškėja yra įgyvendinusi savo finansinį išipareigojimą prisidėti prie projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ užbaigimo. Byloje dėl to ginčo nėra.

Kaip matyti iš Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų objektų patikros protokolo, Ministerijos sudaryta komisija 2021 m. lapkričio 29 d. atliko projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ patikrą vietoje ir, apžiūrėjusi objektą vizualiai, pripažino, kad visi techniniame projekte numatyti statybos darbai atlikti visa apimtimi, trūksta tik dezinfekcinės įrangos, kurią projekto vykdytojas nurodė planuojantis įsigyti iki gruodžio 10 d. Patikros metu Komisija taip pat buvo informuota, kad įgyvendinant projektą, darbai atlikti 2021 metų sausio - liepos mėnesiais, pažymint, kad iki 2021 m. spalio 15 d. Sutarties tarp savivaldybės ir Ministerijos pasirašymo.

Pareiškėja 2021 m. gruodžio 10 d. Ministerijai pateikė projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ finansinę ataskaitą (toliau - Finansinė ataskaita) ir paprašė taikyti Projekto veiklai - statybos darbams Sutarties 4.1.2 papunktyje numatytą sąskaitų apmokėjimo būdą (Sutarties 4.2 papunktis).

Pareiškėjo Finansinę ataskaitą vertino Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisija.

2021 m. gruodžio 14 d. įvykusiame Komisijos posėdyje buvo nutarta: „Komisija, įvertinusi komisijos sekretorės pateiktą informaciją bei išnagrinėjusi visus Pareiškėjo pateiktus dokumentus, nustatė, kad Aprašo ir Sutarties galiojimo laikotarpiu atlikti darbai ir (arba) patirtos išlaidos sudarė 3610,64 Eur. Šias išlaidas pripažinus tinkamomis, Komisija patvirtina, kad Pareiškėjas turi grąžinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai nepanaudotą ir panaudotą netinkamai sutarties sudarymo metu skirtą finansavimo (išmokėto avanso 172 189,80 Eur) dalį - 168 579,16 Eur“.

Kaip matyti iš Komisijos posėdžio protokolo išrašo, toks sprendimas priimtas, atsižvelgus į tai, kad lapkričio 29 d. vykusios patikros Birštono savivaldybės administracijoje metu vertinant pateiktus atliktų darbų aktus buvo nustatyta, kad įgyvendinant Birštono projektą atlikti darbai 2021 metų sausio - liepos mėnesiais, t. y. iki Sutarties sudarymo, ir papildomai Ministerijai pateiktas neatliktų darbų sąrašas (sąmata) įgyvendinta pilna apimtimi dar iki Sutarties sudarymo dienos. Vienintelė Birštono projekto veikla (pagal 2021 m. gruodžio 10 d. Birštono savivaldybės administracijos pateiktus dokumentus), patenkanti į Birštono projekto įgyvendinimo laikotarpį, yra dezinfekcinės įrangos įsigijimas, kurios išlaidos siekia 3 610,64 Eur.

Komisija taip pat pažymėjo, kad atsižvelgiant į Aprašo 10.2 papunktį, Birštono projektu turėjo būti siekiama finansuoti savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto projekto viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros darbus, kurie dėl pandemijos buvo neįgyvendinti, t. y. minėti darbai turėjo būti pradėti, tačiau neįgyvendinti dėl pandemijos. Aprašo 18.1. nurodyta, kad vertinamas ir projekto tinkamų finansuoti išlaidų, t. y. Birštono projekto vykdymo išlaidų,

kurios bus patirtos po Aprašo 2 priede numatytos Sutarties pasirašymo, tai reiškia, kad išlaidos ir projekto viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros darbai turėjo vykti sutartyje numatytu laikotarpiu.

2021 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1362 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektui finansuoti, grąžinimo“ Ministerija priėmė įsakymą, kaip nurodoma, „Vykdydama Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 4-971 „Dėl Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo tvarkos aprašo parvartinimo“, 27.2 ir 27.4 papunkčius, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. 4-1061 „Dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektų vykdymui finansuoti“ (toliau - Įsakymas) 1 punktą ir atsižvelgdama į Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisijos, kurios sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 4-982 „Dėl Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisijos sudarymo“, 2021 m. gruodžio 14 d. protokolą Nr. 5“.

Įsakymu nustatyta, kad Įsakymo priede pateiktame Pareiškėjų, kuriems skiriamas finansavimas arba atsisakoma jį skirti, sąrašė 9 numeriu pažymėtas pareiškėjas (t. y. Birštono rajono savivaldybės administracija) Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai turi grąžinti finansiniais dokumentais nepagrįstą viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros vietovėse, turinčiose gamtinę, kultūrinę, pramoginę, estetinę, istorinę vertę ir lankomose turistų projektui Įsakymu skirto finansavimo dalį, išmokėtą pagal 2021 m. spalio 15 d. sutartį Nr. 8-162, - 168 579,16 Eur į Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos sąskaitą Nr. LT04 4010 0510 0336 0210 Sutartyje numatytomis sąlygomis ir terminais.

Pareiškėja, nesutikdama su tokiu Ministerijos Įsakymu ir Komisijos 2021 m. gruodžio 14 d. Protokolu, pateikė skundą teismui.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 4-971 „Dėl Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų finansavimo tvarkos aprašas (anksčiau ir toliau byloje – Aprašas), Viešojo administravimo įstatymas.

Kaip reglamentuota Aprašo 3 punkte, pagal Aprašą skiriamo finansavimo tikslas – skatinti vietinį turizmą sudarant sąlygas pabaigti pradėtus ir dėl COVID-19 pandemijos (toliau – Pandemija) nebaigtus Projektus.

Pagal Aprašo 10 punkto 10.2 papunktį, gali būti finansuojami Projektai, kurie atitinka reikalavimą, kad Projektu siekiama finansuoti savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto projekto viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros darbus, kurie dėl Pandemijos buvo neįgyvendinti.

Kaip nustatyta iš bylos medžiagos ir šalių atstovų paaiškinimų, pareiškėjos Projektas buvo vykdomas pagal 2015 m. vasario 6 d. Tarybos sprendimą Nr. TS-10 „Dėl sporto paskirties pastato Birštono sav., Birštono m., Kęstučio g. 14, statybos dokumentų perdavimo ir statybos funkcijų vykdymo“ bei įgyvendinant Birštono savivaldybės strateginį 2020-2022 metų veiklos planą.

Pareiškėjai teikiant paraišką buvo nurodyta, kad projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ viešas pirkimas yra įvykdytas ir 2015 m. liepos 7 d. buvo sudaryta statybos darbų rangos sutartis Nr. (11.18)-IS-157.

Birštono savivaldybės taryba 2021 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. TSE-91 „Dėl susitarimo Nr. 14 prie 2015 m. liepos 7 d. statybos darbų rangos sutarties Nr. (11.18)-IS-157 pasirašymo“ pritarė susitarimo Nr. 14 prie 2015 m. liepos 7 d. statybos darbų rangos sutarties Nr. (11.18)-IS-157 pasirašymui. Iš 2021 m. gegužės 6 d. Susitarimo Nr. 14 turinio matyti, kad

rangovas 2021 metais turi atlikti darbų už 680 548,73 Eur, o Savivaldybė už atliktus darbus rangovui įsipareigoja sumokėti iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Vadovaujantis Aprašo nuostatomis bei pagal įrodymus byloje, vertintina, kad finansuojami ir pradėti iki Pandemijos, tačiau dėl jos nebaigti projektai.

Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos statybos užbaigimo aktas Nr. ACCA-20-211214-00349 patvirtina, kad 2021 m. gruodžio 14 d. Sporto ir sveikatingumo centro statyba baigta.

Taigi, vertintina, kad Paraiškos teikimo metu projektas „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ nebuvo baigtas, ir pareiškėja atitiko Aprašo 3 ir 10.2 punktų nuostatas (sąlygas), vadinasi, Ministerijos patvirtinta finansavimo suma buvo skirta pagrįstai.

Teismas daro išvadą, kad Komisija, 2021 m. lapkričio 29 d. atlikusi patikrą, bei surašydama 2021 m. gruodžio 14 d. Protokolą, neturėjo pagrindo konstatuoti, kad išlaidos ir projekto viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros darbai sutartyje numatytu laikotarpiu nevyko. Aplinkybė, kad faktiškai darbai pagal rangos sutartį buvo įvykdyti dar iki Sutarties pasirašymo, atsakovei buvo atskleista dar teikiant Paraišką. Paraiškoje nebuvo išskirtas konkrečių fizinių darbų atlikimas, buvo nurodyta, jog tai statybos darbai pagal pateiktą rangovo darbų aktą Nr. 59, iš kurio buvo matoma, kad darbai yra atlikti. Prieš Sutarties pasirašymą, t. y. paraiškų vertinimo etape, Ministerijai buvo žinoma, kad pareiškėjos išlaidas sudarys pagal projektą „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ atlikti darbai, tačiau dėl pandemijos nefinansuoti. Todėl nėra jokio pagrindo vertinti, kad pareiškėja būtų nurodžiusi kokius nors neteisingus duomenis atsakovei. Kaip nustatyta byloje, pareiškėja duomenis atsakovei tikslino ir po Paraiškos pateikimo pagal atskirus atsakovės prašymus.

Sutiktina su pareiškėjos argumentais, kad Apraše nėra nuostatos, kuri leistų aiškiai suprasti, kad po Sutarties pasirašymo turi būti tik fiziškai atliekami darbai, kurie ir sudarytų Ministerijos galimas finansuoti išlaidas, taip pat nėra jokių nuostatų, draudžiančių Pareiškėjo išlaidoms susidaryti dėl jo turimų finansinių įsipareigojimų (prievolės sumokėti už atliktus darbus) rangovui.

Komisijos 2021 m. gruodžio 14 d. Protokole nurodoma, jog pareiškėjos išlaidos sudarė 3 610,64 Eur ir šios išlaidos pripažintos tinkamomis. Dėl likusios 168 579,16 Eur išmokėto avanso sumos Komisijos nurodyta, kad pareiškėja „turi grąžinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai nepanaudotą ir panaudotą netinkamai sutarties sudarymo metu skirto finansavimo (išmokėto avanso 172 189,80 Eur) dalį - 168 579,16 Eur“.

Aprašo 26 punktą numato, kad „Komisija iki 2021 m. gruodžio 14 d. turi įvertinti gautą Finansinę ataskaitą ir informaciją apie Projekto veiklą įgyvendinimą, taip pat kitą informaciją, susijusią su Pareiškėjo atitiktimi Aprašo 7 punktui, jei tokia gauta, ir patvirtinti ekonomikos ir inovacijų ministrui, kad: 26.1. Projektui skirtas finansavimas buvo naudojamas pagal paskirtį; 26.2. pateikti dokumentai, įrodantys visų Projekto veiklų įgyvendinimą; 26.3. Projekto rezultatai (ne) pasiekti ar pasiekti iš dalies; 26.4. Ministerija turi išmokėti 70 (septyniasdešimt) procentų už finansiniais dokumentais pagrįstas įvykdytas Projekto veiklas ar atitinkamai mažesnę finansavimo dalį už finansiniais dokumentais pagrįstas Projekto veiklas, kurios įgyvendintos iš dalies; 26.5. Pareiškėjas turi grąžinti Ministerijai nepanaudotą ar panaudotą skirto finansavimo dalį, įskaitant atvejus, kai Pareiškėjas pateikė klaidingą informaciją dėl atitikties Aprašo 7 punktui, ir nurodyti tiksliai grąžintinas sumas“.

Komisija, nurodydama, kad pareiškėja turi grąžinti „nepanaudotą ir panaudotą netinkamai sutarties sudarymo metu skirto finansavimo dalį“ iš esmės tokio savo patvirtinimo niekaip nemotyavo, nedetalizavo, kokia suma ir dėl kokių priežasčių vertinta kaip nepanaudota, kokia panaudota netinkamai, kaip ir nekonstatavo jokio pažeidimo.

Pripažintina, kad Komisijos sprendimas dėl nurodymo pareiškėjai grąžinti dalį skirto finansavimo yra formalus, be teisinio pagrindo ir priimtas nenustačius jokio pareiškėjos pažeidimo.

Tokio nepagrįsto Komisijos nutarimo (Protokolo) pagrindu priimtas atsakovės 2021 m. gruodžio 20 d. Įsakymas taip pat negali būti laikomas pagrįstu ir teisėtu.

Ministerijos priimtu ginčijamu Įsakymu nurodyta, kad pareiškėja turi grąžinti finansiniais dokumentais nepagrįstą išmokėto avanso dalį.

Pažymėtina, kad Komisija 2021 m. gruodžio 14 d. Protokolu nekonstatavo finansinių dokumentų trūkumo ar jų nepagrįstumo. Kaip minėta, pareiškėja atsakovei buvo pateikusi visus prašomus dokumentus (rangos sutartis, susitarimai, pažymos apie atliktus darbus, PVM sąskaitos faktūros bei apmokėjimą patvirtinantys dokumentai).

Pagal Aprašo 27.2 papunktį, Ministro įsakyme motyvuotai turi būti nurodoma: „Pareiškėjai, kurie turi grąžinti Ministerijai įgyvendinant Projektą panaudotą, nepanaudotą arba finansiniais dokumentais nepagrįstą Projektui skirtą finansavimą, nurodant, kokio dydžio yra kiekvieno Pareiškėjo grąžintina suma“.

Taigi, Komisijai nenurodžius, kad nėra pateikti projekto išlaidas patvirtinantys dokumentai, Įsakyme nemotyvuojant, kodėl prašomą grąžinti finansiniais dokumentais nepagrįstą skirtą finansavimą, teismui nėra pagrindo skundžiamą aktą laikyti pagrįstu ir teisėtu.

Pareiškėja taip pat nurodo, kad skundžiamu Įsakymu buvo pažeistas teisėtų lūkesčių principas. Nurodo, kad tai, jog atsakovė pareiškėjos pateiktą Paraišką atrinko kaip tinkamą finansuoti ir sudarė finansavimo sutartį, leido pagrįstai manyti, jog pareiškėja ne tik atitiko visus keliavimus reikalavimus, bet ir tai, kad nustatytas teisinis reguliavimas ir atsakovės pozicija nepasikeis.

Teisėjų kolegija sutinka su pareiškėjos teigimu, kad ji niekada neslėpė, kada buvo atlikti projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ darbai ir tai, kad siekiamas gauti finansavimas bus skirtas apmokėti už atliktus darbus, nes būtent dėl pandemijos Savivaldybė negalėjo pabaigti Projekto. Todėl dėl vėlesnių atsakovės išvadų, kad toks lėšų naudojimas yra netinkamas, pareiškėja pateko į sudėtingą finansinę padėtį, kadangi reikalavimas per trumpą laiką grąžinti skirtą finansavimo dalį (168 579,16 Eur), kuri jau buvo panaudota apmokant rangovui už atliktus darbus yra sunki finansinė našta Savivaldybei. Be to, pareiškėja įgyvendino ir savo finansinį įsipareigojimą prisidėti nuosavomis lėšomis (101 300,00 Eur) prie projekto „Sporto ir sveikatingumo centro Birštone statyba“ užbaigimo, kas patvirtina, kad pareiškėja visus nuo jos priklausančius veiksmus, tiek teikiant paraišką, tiek vykdant Sutartį, atliko tinkamai ir sąžiningai.

Taigi, Ministerijai paraiškų vertinimo etape nenurodžius, kad Projekto išlaidos negali apimti sutartinių įsipareigojimų, t. y. atsiskaitymo su rangovu už atliktus darbus iki Sutarties sudarymo, o vėliau padarius priešingas išvadas, pareiškėjos teisėtas lūkestis įgyvendinti Projektą su skirtu finansavimu buvo pažeistas.

Atsakovė, priimdama ginčijamą Įsakymą, remdamasi Komisijos Protokolu, vykdė viešojo administravimo subjekto funkcijas ir turėjo, be kita ko, laikytis ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI), reikalavimų. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas. Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr. 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). VAI 10 straipsnyje įtvirtinta, kokius reikalavimus turi atitikti administracinis sprendimas, kas jame turi būti nurodyta.

VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, jog administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. Pagal administracinių teismų praktiką administracinio akto priėmimo motyvai pagal įstatymą privalo būti nurodomi pačiame administraciniame akte. Skundžiamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto sprendimo teisėtumui (žr., pvz., LVAT 2013 m. birželio 13 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A502-940/2013, 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015). Teismas nėra įgalintas atsižvelgti į skundžiamų teisės aktų priėmimo pagrindų papildymus, teikiamus atsiliepimų ar kitokių procesinių veiksmų metu, jei tie papildymai savo esme yra

visiškai nauji teisės aktų priėmimo pagrindimo pagrindai. Priešingu atveju teisminės gynybos besikreipusiam asmeniui taptų sunku apsiginti, o teismui – apibrėžti bylos nagrinėjimo ribas bei priimti sprendimą (žr., pvz., LVAT 2014 m. balandžio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A556-1068/2014, 2021 m. liepos 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1668-789/2021).

Akcentuotina, kad Viešojo administravimo įstatyme įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo (viešojo administravimo funkcijas vykdančys) subjektai, be kita ko, ir atsakovė, priimdama individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją.

Viešojo administravimo funkcijas vykdančias subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukeliantį sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. balandžio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-658/2013).

Taigi, kaip anksčiau byloje nustatyta, atsakovė savo sprendimo nurodyti pareiškėjai grąžinti dalį skirto finansavimo nepagrindė. Teisėjų kolegijos vertinimu, tai, kad atsakovė kai kuriuos motyvus, kuriais galbūt grindė Įsakymą ir Protokolą, išdėstė teismui teiktuose procesiniuose dokumentuose ir teismo posėdžio metu, sudaro pakankamą pagrindą išvada, jog tokiu būdu buvo reikšmingai pažeista pareiškėjos teisė paraiškų pateikimo, jų vertinimo procesų metu aiškiai žinoti, kokiais atvejais, kokias sąlygas atitinkant ji turi teisę, o kokiais neturi teisės į prašomų finansuoti patirtų išlaidų (ką buvo nurodžius teikiamoje paraiškoje ir vėlesniuose dokumentuose) už rangos sutarties darbus atlyginimą.

Įvertinusi ginčijamų Protokolo ir Įsakymo turinį aptarto teisinio reglamentavimo ir LVAT praktikos kontekste, teisėjų kolegija daro išvadą, kad ginčijami aktai nėra tinkamai motyvuoti ir pagrįsti. Atsižvelgiant į tai, ginčijami aktai naikintini kaip neatitinkantys imperatyvių VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų, kurių neįgyvendinus negalima administracinio sprendimo laikyti teisėtu ir pagrįstu.

Pareiškėja taip pat skundu prašo įpareigoti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministeriją iš naujo vertinti (išnagrinėti) Birštono savivaldybės administracijos 2021 m. gruodžio 10 d. finansinę ataskaitą.

Pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo 88 straipsnio 2 punktą, teismas turi teisę panaikinti skundžiamą teisės aktą arba įpareigoti jį priėmusį viešojo administravimo subjektą pašalinti padarytą pažeidimą ar įvykdyti kitokį teismo patvarkymą.

Nagrinėjamu atveju teismui panaikinus 2021 m. gruodžio 20 d. atsakovės Įsakymą ir Komisijos Protokolą, atsakovė kompetentinga priimti atitinkamus administracinius aktus ir sprendimus, vadovaudamasi Ministerijos, Komisijos kompetencija, Aprašo, kitų teisės aktų nuostatomis.

Vadovaujantis Aprašo 20 punktu, Komisija yra atsakinga už Projektų atitikties Aprašo 10 punkto reikalavimams patikrinimą Aprašo 16–17 punktuose nustatyta tvarka, Projektų eilės sudarymą ir pateikimą Ministerijai Aprašo 19 punkte nustatyta tvarka, Finansinių ataskaitų ir Projektų įgyvendinimo rezultatų vertinimą ir siūlymų dėl proporcingo finansavimo sumažinimo, finansavimo grąžinimo Ministerijai pateikimą Aprašo 26 punkte nustatyta tvarka.

Taigi, sutinkamai su Aprašo 20, 26 punktais, teismui panaikinus Protokolą ir Įsakymą, atsakovė turi iš naujo įvertinti gautą pareiškėjos Finansinę ataskaitą ir informaciją apie Projekto veiklą įgyvendinimą, taip pat kitą informaciją, susijusią su pareiškėjos atitiktimi Aprašo reikalavimams. Todėl pareiškėjos skundo išvestinis reikalavimas tenkintinas.

Pareiškėja prašo atlyginti byloje jos patirtas 2 160,67 Eur bylinėjimosi išlaidas.

ABTĮ 40 straipsnio 1 dalis nustato, kad proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos proceso šalies savo išlaidų atlyginimą. ABTĮ 40 straipsnio 5 dalis numato, jog proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę reikalauti atlyginti jai išlaidas advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti. Dėl išlaidų atlyginimo suinteresuota proceso šalis teismui pateikia prašymą raštu su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu (ABTĮ 41 str. 1 d.).

Atstovavimo išlaidų klausimas sprendžiamas civilinio proceso kodekso (CPK) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (ABTĮ 40 str. 5 d.).

CPK 98 straipsnio 2 dalis nustato, jog šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio nuostatose (toliau – Rekomendacijos, redakcija galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.). Rekomendacijų 2 punkte nustatyta, kad teismas, priteisdamas bylinėjimosi išlaidas, atsižvelgia į tokius kriterijus, kaip bylos sudėtingumas, specialių žinių reikalingumas, ankstesnis dalyvavimas toje byloje, ginčijamos sumos dydis, sprendžiamų teisinių klausimų naujumas, kitas svarbias aplinkybes. Pagal Rekomendacijų 7 punktą priteistini užmokesčio už advokato civilinėse bylose teikiamas teises paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje.

Įvertinus pareiškėjos pateiktas išlaidas patvirtinančius įrodymus, atsižvelgus į tai, kad pareiškėjos skundas tenkintas, ir į Rekomendacijoje nustatytus rekomenduojamus priteisti maksimalius užmokesčio dydžius, prašymas dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo tenkintinas visiškai, priteisiant pareiškėjai iš atsakovės 2 160,67 eurų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 86–87 straipsniais, 88 straipsnio 2 punktu, 91 straipsnio 1 dalies 3 punktu, ir 132 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos Birštono savivaldybės administracijos skundą tenkinti visiškai.

Panaikinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros turistų lankytinose vietose projektų atrankos komisijos 2021 m. gruodžio 14 d. protokolą Nr. 5 dėl Birštono savivaldybės administracijos finansinės ataskaitos vertinimo.

Panaikinti 2021 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymą Nr. 4-1362 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros plėtros projektui finansuoti, grąžinimo“.

Pareiškėjos Birštono savivaldybės administracijos 2021 m. gruodžio 10 d. finansinę ataskaitą grąžinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai nagrinėti iš naujo.

Priteisti Birštono savivaldybės administracijos naudai iš atsakovės Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2 160,67 eurų (du tūkstančius vieną šimtą šešiasdešimt eurų ir 67 euro centus) bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo jo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, apeliacinį skundą paduodant per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Teisėjos

Gitana Butrimaitė

Jolita Rasiukevičienė

Vita Valeckaitė